

Veruleikaflóttu verður seint útrýmt.

Ef ekki tölvan þá eitthvað annað

Netfíkn barna er sögð vaxandi vandamál. Þannig greindi Fréttablaðið frá því í byrjun vikunnar að stór hópur 14 til 18 ára drengja í meðferð á göngudeild barna- og unglingaæðdeildar Landspítalans (BUGL) glímdi við netfíkn. Í alvarlegustu tilvikum hefðu börn verið lögð inn á spítala vegna þess að þau væru beinlínis í lífshættu vegna þunglyndis og vanvirkni sem fylgdi því að geta ekki slitið sig frá tölvunni.

SKOÐUN

Óli Kristján Ármannsson
olikr@frettabladid.is

Ekki þýðir að stinga höfðinu í sandinn, þarna er einhver vandi til staðar. Raunar er þegar hafið starf til að bregðast við, svo sem hjá SAFT, sem undirbýr fræðslufni fyrir foreldra um hvernig bregðast má við og hvert skuli leita þegar í óefni er komið.

Full ástæða er hins vegar til að stíga varlega til jarðar í viðbrögðum þótt þeir séu til sem illa ráða við að samhæfa þann sýndarveruleika sem tölvan býður upp á og raunverulegt líf sitt. Velta má því fyrir sér hvort þessi hópur eigi ekki í grunninn við einhver önnur vandamál að stríða sem valdi veruleikaflóttu hans og einangrun. Og hvort sá vandi hefði ekki birst hvort eð er í annarri mynd, væri ekki til staðar aðgangur að tölvum og interneti. Í það minnsta ætti að varast að gera of mikið úr þessum vanda án frekari vísbendinga og rannsókna.

Ekki má heldur gleymast að tölvur færa börnum og ungmennum öflugt tól bæði til uppfræðslu og skemmtunar. Það hlýtur hins vegar að vera á ábyrgð foreldra barna að hjálpa þeim að stýra netnotkun sinni og forða þeim frá glapstígum upplýsingatækninnar, hvort heldur þeir eru í formi klámefnis, fjárhættuspila á netinu eða óhóflegar tölvuleikjanotkunar.

Vitanlega eru tölvur ekki undanskildar þegar horft er til hluta sem hægt er að misnota og kemur ekki á óvart að tölvufíkn megi telja upp með fíkn í áfengi, mat, kynlíf, eiturlyf og hvað eina annað þar sem fólk getur farið út af sporinu í lífi sínu. Spurningin er bara hvernig bregðast á við.

Sumum þykja boð og bönn rétta leiðin. Gjarnan þurfa þá þeir sem ekki eru fíkn sjúkir að líða fyrir viðbrögðin. Eitt dæmi er áfengisstefnan, þar sem aðgengi að áfengi er torvelað með sölu á ákveðnum útsölustöðum ríkisins og opinber gjöld eru lögð á í óhöfi. Þó má færa fyrir því rök að með þessu sé komið í veg fyrir eðlilega umgengi við löglegan vímuegjafa, aukid á hörmungar fjölskyldna alkóhólista sem minna eiga eftir til kaupa á nauðsynjavöru og þeir sem sjúkir eru mögulega lengur að drekka sig niður á „botn“ (eða í hel eftir atvikum).

Auðvitað er það þannig að flestir haga sér á ábyrgan hátt og standa undir því að bera ábyrgð á eigin lífi. Síðan er samfélagsleg ábyrgð að hjálpa þeim til sjálfsstjórnar sem veikir eru fyrir og vilja þiggja hjálp. Enginn þarf að velkjast í vafa um hvar ábyrgðin liggur í grunninn. Hver og einn ber ábyrgð á eigin hegðan og foreldrar ábyrgð á börnum sínum.

FRÉTTABLAÐIÐ

ÚTGÁFUFLAG: 365 miðlar ehf. STJÓRNARFORMAÐUR: Ingibjörg S. Pálmadóttir FORSTJÓRI OG ÚTGÁFUFLAGSSTJÓRI: Ari Edwald RITSTJÓRI: Ólafur P. Stephensen olafur@frettabladid.is AÐSTODARRITSTJÓRI: Steinunn Stefánsdóttir steinunn@frettabladid.is Fréttablaðið kemur út í 90.000 eintökum og er dreift ókeypis á heimili á höfuðborgarsvæðinu og Akureyri. Einnig er hægt að fá blaðið í völdum verslunum á landsbyggðinni. Fréttablaðið áskilur sér rétt til að birta allt efni blaðsins í stafrænu formi og í gagnabönkum án endurgjalds. ISSN 1670-3871

„Enn einn heitur dagur“

Fáðu gust úr vandaðri Honeywell viftu

Honeywell Donna

Móhelli 2, 221 Hafnarfjörður
Sími 555 3100 www.donna.is

FRÁ DEGI TIL DAGS

Tilfinning en ekki víska

Hér í Fréttablaðinu birtist á mánu- dag grein eftir Ögmund Jónasson innanríkisráðherra þar sem hann svaraði pistli eftir Pawel Bartoszek um fjárhættuspil á Íslandi. Ekki er ástæða til að fara sérstaklega ofan í skrif þeirra en hins vegar vöktu viss orð Ögmundar nokkra athygli. Sagði í grein hans: „Með fullri virðingu fyrir öllum þeim rannsóknum sem gerðar hafa verið á fjárhættuspilum og spilahegðun þá er það mín sannfæring að jafnvel vönduðustu rannsakendum hætti til að vanreikna útbreiðslu spilafíknarinnar. Þetta er tilfinning en ekki víska.“

Vel menntaður makrill

Morgunblaðið greindi frá því í gær að Kristján Þór Júlíusson alþingismaður hefði ráðið sig sem háseta á Vilhelm Þorsteinsson EA sem er

nú við makrílveiðar austur af landinu. Í samtali Kristjáns við blaðið bar makríldeiluna svokölluðu á góma og sagði Kristján léttur í bragði: „Ég ætlaði að finna út úr því sjálfur hvort það væri rétt hjá Evrópusambandinu að það ætti þennan makrill – hvort hann talaði bara erlendar tungur? Þessi makrill sem við fáum talar fullkomna íslensku, meira að segja forníslensku! Við eigum þessi kvikindi.“ Nú er bara spurningin hvort íslenska samninganeftir viti af þessu

magnusl@frettabladid.is

HALLDÓR

Forsetaræði

Forseta-embættið

Róbert Trausti Árnason
útværmaður

Á Kópavogsfundi árið 1662 eða fyrir réttum og sléttum þrjú hundruð og fimmtíu árum fengu Íslendingar svoltið að kynnst kenningum um vald eins manns sem þægi vald sitt beint frá Drottni allsherjar og væri því ekki ábyrgur gagnvart neinum öðrum. Ég rifja upp Kópavogsfundinn vegna þess að ég dreg stórlega í efa réttmæti staðhæfinga merkisbera nýrra sjónarmíða í íslenskum stjórnmálum um að forseti Íslands þiggi milliliðalaust forsetaræði frá þeim minnihluta atkvæðisbærra manna á kjörskrá sem kusu hann þann 30. júní sl.

Ég tel að erfitt verði að afla fylgis gegn þessu því hugmyndin um forsetaræði á orðið býsna mikið fylgi. Ég er þeirrar skoðunar að forsetaræði sé aðeins afsprengi aflsmunar og ofbeldis. Hugmyndir um forsetaræði birtast mér í misöfgafullum myndum. Gera þarf uppsteyt gegn þessum hugmyndum. Harmagrátur forseta Íslands á mannamótum og lýsingarnar hans í fjölmöldum á meintri hnignun Íslands og á eðli þeirra sem eru honum ósammála finnst mér gefa

það í skyn að forseti Íslands telji íslenskar mannskepnur svo sneisafullar af brestum að ekki verði hægt að byggja með þeim betra og réttlátara samfélag.

Með nýendurkjörnum forseta Íslands eru allar líkur á að þróun í átt til forsetaræðis nái sér á strik. Ég tel að það muni einkennast af því að forseti Íslands hefur stór orð um dýrd íslenska ríkisins og hefur fósturjarðarinnar og leggur mikið upp úr glæsilegum ytri búningi alls þess sem tilheyrir embætti forsetans. Forseti Íslands mun án efa með ýmsum ráðum drepa á dreif allri gagnrýni og því ráðlegast að bera skoðanir sínar á athöfnum og orðum forsetans ekki á torg nema að vel íhuguðu máli. Forseti Íslands mun síðast en ekki síst lifa á því næstu fjögur ár að eiga óvini sem hann notar sem blóramenn þegar hlut-

irnir fara úrskæiðis hjá honum svo ekki falli blettur á forseta Íslands. Staða kjörinna fulltrúa fólksins á Alþingi gagnvart forseta Íslands er eins og staða húsdýra gagnvart bónda. Staða sem er engan veginn Alþingi sæmandi.